

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

10 december 2024

Kenmerk

DGA-EIA / 95988155

nota

2. Beslisnota herziening pachtregelgeving

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted]

Bijlage(n)

4

Aanleiding

Op 30 januari 2025 staat een Commissiedebat in de Tweede Kamer over pacht gepland. In aanloop van dit debat stuurt u bijgaande brief tezamen met het notitie van de veldpartijen met voorstellen voor herziening van de pachtregelgeving met de bijbehorende aanbiedingsbrief en het onderzoeksrapport van Wageningen Economic Research (WEcR) met een analyse over de pacht prijsgebieden.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer ondertekenen, waarin u uw reactie weergeeft op de voorstellen van de veldpartijen en het WEcR-rapport.

Kernpunten

- In juni 2023 vond het laatste Commissiedebat over Pacht plaats in de Tweede Kamer.
- De vorige minister van LNV heeft de veldpartijen, LTO Nederland, het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK), de Bond van pachters en eigen grondgebruikers (BLHB) en de Federatie Particulier Grondbezit (FPG) uitgenodigd met ideeën te komen voor herziening van de pachtregelgeving.
- De veldpartijen hebben hier gehoor aan gegeven en eind oktober 2024 is de notitie 'Transitie in de pacht, Voorstellen voor herziening van de pachtregelgeving' aan LNVN aangeboden. Bij de aanbieding van de notitie hebben de veldpartijen in de begeleidende brief aangegeven dat de veldpartijen de beschreven uitgangspunten onderschrijven, maar dat de opvattingen hierover niet volledig gelijklopend zijn en per deelnemende partij verschillen. Op veel onderdelen zijn concrete voorstellen gedaan en andere zaken dienen nader te worden onderzocht of ingevuld. Wel blijft de notitie een voorstel van alle veldpartijen. Ook wordt het belang dat de herziening van de pachtregelgeving voorrang moet krijgen door alle partijen gedeeld. De notitie

moet derhalve als een bouwsteen voor eventuele wijziging van de regelgeving worden beschouwd.

Kenmerk
DGA-EIA / documentId

- Tijdens een bestuurlijk overleg op 27 november jl. heeft u met de veldpartijen stilgegestaan bij de verschillen van inzicht rond de duur van duurzame langlopende en kortlopende pacht. U verwijst in uw Kamerbrief naar de tweetal brieven van respectievelijk, FPG enerzijds en de overige drie veldpartijen anderzijds, die begin dit jaar zijn toegezonden aan het ministerie.
- In de notitie staan meer en minder concreet uitgewerkte voorstellen over pachtvormen, pachtprijsystematiek, bedrijfsmatigheid en duurzaamheid en pacht waarover u in uw brief een eerste appreciatie geeft. U bent over het algemeen positief over de voorstellen, maar stelt ook dat veel onderdelen nader moeten worden onderzocht of ingevuld alvorens deze in de herziene regelgeving kunnen worden verwerkt.
- Daarnaast stuurt u met deze brief het onderzoeksrapport 'Analyse pachtprijsgebieden' van WEcR aan de Tweede Kamer toe. Dit onderzoek dat mede op verzoek van de veldpartijen is uitgevoerd gaat in op de vraag in hoeverre de huidige methodologie waarop de pachtnormen (pachtprijzen) worden berekend voldoende rekening houdt met de lokale omstandigheden. Het gaat dan in het bijzonder om verschillen in bodemsoorten, grondgebruik, grondwaterstanden en bodemgeschiktheid, waardoor significante verschillen kunnen ontstaan in het opbrengend vermogen van de landbouwgrond binnen een enkel pachtregio.
- Uit het rapport van WEcR blijkt dat binnen de huidige pachtprijsystematiek het niet mogelijk is om op die wijze te differentiëren naar de verschillende criteria. Als alternatief biedt WEcR een herziening van de gebiedsindeling van pachtregio's die mogelijkheden biedt om de variatie in grondbeloning te verkleinen en de homogeniteit binnen pachtprijsgebieden te verbeteren. U stelt de Kamer op de hoogte van het rapport en zegt toe dat u later met een standpunt komt over dit rapport.